

אלה וולדמן - "אישה בליבה"

הצילום, שהחל כתחביב, הפך לאהבה אמיתית שלי והתערוכה "אישה בליבה" נולדה לאחר הריון ארוך וכוללת שבעים צילומים שנבחרו מבין עשרות אלפי רגעים חד פעמיים בעשרים מדינות שונות בהן ביקרתי בשש השנים האחרונות. הבחירה שלי במילה הריון אינה מקרית. כאישה ואם לשלושה ילדים בחרתי להקדיש את התערוכה למהות הנשית אליה נחשפתי והפכה לנושא שהעסיק אותי במסעותיי.

בכל פעם שגלגלי המטוס נוגעים באדמה ביעד חדש, קצב הלב שלי עולה ואני מתמלאת בציפיה לקראת הלא נודע. אני פוגשת תרבויות שונות, לומדת מנהגים חדשים, חווה צורות חיים לא מוכרות. אך מה שבעיקר מושך את תשומת ליבי הן הנשים.

המפגשים האלה מהווים עבורי חוויה המשלבת את כל החושים. האתגר שלי הוא להמחיש את המראות, הריחות, הקולות ואת האווירה הייחודיים לכל מקום.

אני נמשכת ואוהבת את העוצמה הנשית לגוניה. לא פעם אני עומדת מהצד ומביטה בהן, נשים קשות יום, היושבות על ברכיהן וטוות חוטים לסיפור חייהן. לרוב הן לבושות בבגדים המסורתיים, שוזרות את עבר המשפחה, את ההווה בו הן נאלצות לשרוד ואת עתיד התרבות אליה הן שייכות. נתקלתי בנשים כובסות, עובדות בשדה, סוחבות אבנים כשתינוק קשור לגבן, מוכרות בשוק כשתינוק יונק משדן. כפות ידיהן מסגירות את העבודה הקשה, הקמטים מטשטשים את גילן האמיתי, רוך נוקשה ניבט מעיניהן. מגיל צעיר מלמדים ילדות את תפקיד האישה, התפקיד אשר יקנה לה את מקומה בחברה ויכין אותה לקראת העתיד.

בעודי עומדת מהצד, משתדלת להיות רואה ובלתי נראית, אני מקשיבה לשיחות החולין שלהן (בשפה שאיני מבינה) ולצחוק המתגלגל. לא פעם אני נפעמת איך מתוך קשיי היום יום הן מוצאות זמן לטיפול ציפורניים מזורז או סידור שיער בתוך מספרה ביתית מאולתרת. שוב אני מבינה כמה עוצמה וכוח מקרינות הנשים האלה. הן עמוד השדרה עליו נשענת המשפחה כולה, הליבה של התרבות אליה הן שייכות.

דרך הצילומים בתערוכה אני פותחת צוהר לעולמן של נשים מדהימות, אשר לעולם לא אפגוש שוב.

"אישה בליבה" | זיו קורן

ברגישות יוצאת דופן לוכדת אלה וולדמן דרך עדשת מצלמתה רגעים נשיים ואנושיים היוצרים פסיפס ויזואלי מרתק של דמות האישה בעולם השלישי.

בשנים בהן אלה מצלמת הפך מה שהחל כתחביב לעיסוק מקצועי ומחייב עבורה. אלה לא הסתפקה בלצאת לעולם הגדול ולתעד רק את יופיו, אלא בחרה במודע ובעין בוחנת לחקור את מקום האישה ותפקידה בחברה ובביתה כציר החיים המרכזי לצד הקושי היומיומי והמאבק ההישרדותי.

בשש השנים האחרונות, במסע מתמשך וחוצה יבשות, גיבשה ויצרה אלה את "אישה בליבה", פרויקט המחבר בכפל משמעות בין לב האישה לבין ליבת העשייה, דבר שמאפיין מאד את אלה עצמה.

בהתבוננות בסדרת תמונות אותנטית וישירה, עובר הצופה תהליך רגשי אשר קשה להישאר אדיש אליו. המאפיין הבולט המחבר בין רצף התמונות הוא ההתמודדות. גוואטמלה, אוגנדה או מיאנמר, המקום אינו משנה, תפקידה של האישה הוא לבצע את הנדרש ממנה. ההבדל המהותי הוא בתנאים. אישה באפריקה יכולה ללכת עשרה קילומטר ברגל עם כד מים של עשרים ליטר על הראש כדי לבשל, או ללכת את אותו מרחק כדי לכבס בנהר. איכות חיים זה מושג שלא קיים וההתמודדות עם קושי פיזי ומנטלי הופך את שיגרת היום-יום לקשוחה ומאתגרת עשרות מונים מזו המוכרת לנו מהעולם המודרני בו אנו חיים.

ליוויתי את אלה בחלק ממסעות הצילום בעולם אליהם יצאה בשנים האחרונות. בסיטואציות לא פשוטות ובשילוב יוצא דופן של רגישות אנושית בלתי רגילה ונחישות אמיתית, היא מצליחה לזקק את שבריר השנייה המדויק לכדי פריים טוב. על מנת להצליח לעורר רגש אצל הצופה, אותו הרגש צריך לעבור דרכך. לא פעם ראיתי את אלה יוצאת מסיטואציות מרגשות עם דמעות בעיניים, אבל עם תחושת סיפוק אדירה על כך שהיא עושה את הדבר הנכון.

במקומות הנידחים ביותר, במזג אוויר קיצוני ובתנאים הקשוחים של מדינות העולם השלישי, נוצר גוף העבודה של "אישה בליבה".

"אישה בליבה" | ליהיא לפיד

מתוך מגרש מלא בגרוטאות וזבל מחייכת אלינו אישה חיוך גדול. היא עומדת בתנוחה המעכזת הזו שבה נשים הופכות את הטליה שלהן לערסל שעליו מונח פעוט. מצידה השני אוחז בה ילד גדול יותר שחיוכו המבויש חושף שן חלב חסרה. הפער בין החיוך הגדול של האמא ובין הסביבה המלוכלכת, המוזנחת, והבגדים הקרועים והמוכתמים שלה ושל ילדיה, עוצר אותנו וגורם לאישה הזרה הזו להיכנס לנו ישר ללב.

אנחנו חיים בעולם משופע בתמונות. כולם מצלמים. עושים סלפי, מעלים את חייהם לסטורי. אנחנו טובעים בדימויים. אלה מחזירה אותנו ליסודות הצילום הטהור, להביא עדות ממה שלא נראה לעולם, ממקום אחר, מחיים אחרים. בלי פילטרים, בלי להחליק את הקמטים. דרך הצילום אלה מנסה למצוא את החוט המקשר בין הנשים האלו ובינינו.

הרבה פעמים נדמה לנו שהשיח על שחרור האישה הוא נחלת העבר. אבל אז באה תערוכה כזו, מנפצת את התחושה המזוייפת הזו ומכריחה אותנו לזכור שרבות הנשים בעולם שהשאלות הרוות הגורל של חייהן הן האם יהיה אוכל היום לילדיי. או מים. אך גם שאלות כמו שבמערב אנחנו שואלות: איך אעניק להם עתיד טוב יותר משלי. ההתמקדות של אלה בנשים, מתוך הבנת המכנה המשותף, מקשרת אבל גם מדגישה את הפערים. הסצינות היומיומיות הקטנות, המוכרות - ההנקה, הגיהוץ, הסידור, הניקיון, הבישול, ואיתן גם העוצמה של האימהות וכוח מתן החיים. ההתבוננות בצילומים אלו מעמתת כל אישה עם שאלות על אחווה נשית, על המשותף בינינו ועל המפריד.

התערוכה, המציגה נשים שחיות אחרת כל כך מאיתנו, מטפסת במעלה הגרון של כל אישה. מעצם הידיעה שיכולנו להיות הן. מעצם המחשבה על הרולטה הזו שמסתובבת וקובעת גורלות. מי תצעד שעה כדי להגיע למים ומי תפתח את הברז והם יזרמו בטמפרטורה הנעימה לה. יכולתי להיות האישה שצועדת קילומטרים בשביל מים. את יכולת להיות זו שסוחבת חנות ניידת שלמה על כתפיה. יכולנו להיות זו שאוספת גרגירי חיטה או משפשפת כביסה בנהר שמימיו קפואים. וזה כוחה של התערוכה הזו. התחושה הזו בבטן. החיבור - בגלל היותנו נשים. לולא מחסום השפה יכולנו לשבת עם הנשים מהצילומים ולצחוק יחד. או לבכות יחד. ויותר מכל - היינו בטוח מבינות זו את זו. כל אחת מאיתנו מתבוננת בתמונות ומרגישה שגם בה יש משהו מהאישה הזו שהולכת בטבעיות עירומה באפריקה, או מהקשישה שפניה חרושות קמטים והיא מוכרת כובעים כדי להרוויח את ארוחת הערב, או מהאישה גדולת המידות שגאה בגופה השופע. אלה מצליחה לגרום לנו, ברגעים האלו שהיא ליקטה ברגישות והביאה לנו ממסעותיה, להרגיש שוב כמה כבד המשא שיש על נשים. הנשים העמלות במלאכת החיים האינסופית.

אני חוזרת ומתבוננת שוב באישה הזו שעומדת ומחייכת באמצע מגרש הזבל ואי אפשר שלא לראות כמה גאוה יש במבט שהיא מישירה למצלמה של אלה. כמו אומרת לה - ספרי לעולם עלי. ספרי למי שבחיים לא אפגוש. אני אישה, אני אמא, אלו ילדי. הם היצירה שלי. ואני אעשה הכל כדי להעניק להם עתיד טוב יותר. יש בי את הכוח. אלו הם חיי. ואני גאה בעצמי. וחייבים להתבונן בה בחיוך כדי להבין אותה.

Ella Waldman - "Heart Core"

Photography, which started out as a hobby, became a true love of mine. The exhibition "Heart Core" was born after a long pregnancy and includes seventy frames picked from within tens of thousands of singular moments in twenty different countries I had visited over the past six years. My choice of the word "pregnancy" isn't accidental.

As a woman and mother of three children, I chose to dedicate the exhibition to the feminine essence to which I was exposed and which became the subject of my travels.

Every time the wheels of the plane touch the ground of a new destination, my heart beats faster and I am filled with anticipation for the unknown. I meet different cultures, learn new habits, and experience unfamiliar lifestyles. But my attention is directed mainly at the women.

These encounters are for me an experience that combines all the senses. My challenge is to illustrate the unique sights, smells, sounds and atmosphere of each and every place.

I am attracted and love female power in all its manifestations. I often stand by and watch them, hard-working women who sit on their knees and weave threads of their lives stories. They are usually dressed in traditional clothes, sharing their families past, the present they have to endure and the future of the culture to which they belong.

I have seen woman washing clothes, working the fields, carrying rocks with a baby tied to their back, selling in the market while breastfeeding. The palms of their hands reveal the hard work, the wrinkles on their faces obscure their real age, and stiff tenderness emanates from their eyes. From a young age girls are taught the woman's role, the role which will define their place in society and prepare them for the future.

As I look on, trying to be invisible, I listen to their mundane conversations (in a language I don't understand) and their laughter. I often wonder how out of their everyday difficulties, they still find the time for a quick manicure or arranging their hair in an improvised home hair salon.

Again I realize how much power these women project. They are the backbone upon which the entire family leans, the core of the culture to which they belong.

Through the photographs in the exhibition I am opening an aperture to the world of amazing women whom I will never meet again.

"Heart Core" | Ziv Koren

Ella Waldman's camera captures feminine and human moments which create a fascinating visual mosaic of the image of women in the third world.

Ella started taking pictures as a hobby, but over the years photography has become a professional and binding occupation for her. Just going out into the world and documenting its beauty wasn't enough for Ella, but chose consciously and intently to investigate the place of women and their role in society and in their home as the main axis of life alongside the daily difficulties and the struggle for survival.

Over the past six years, Ella has travelled the globe, gathering the body of work, which is "Heart Core", a project illustrating the connection between women's hearts to the core of doing, something that is very characteristic of Ella herself.

Contemplating this authentic and direct series of photographs, the viewer undergoes a stimulating emotional process. The obvious element connecting the images is "struggle". Whether it is Guatemala, Uganda or Myanmar, the geographical location doesn't matter. A woman's role is to perform what is required of her. The essential difference is in the conditions. A woman in Africa can walk for ten kilometers with a twenty-liter jug of water on her head, or walk the same distance to wash clothes in a river. Quality of life is an irrelevant concept and the struggle with physical and mental difficulties makes the daily routine tougher and more challenging tenfold than the one we are familiar with from the modern world we live in.

Over the years I have accompanied Ella on some of her photographic expeditions. In complicated situations and with an extraordinary combination of exceptional humane sensitivity and real determination, she succeeds in refining that exact fraction of a second into a perfect frame. In order for the viewer to feel something, that same feeling should pass through the photographer. I have seen Ella come out of emotionally challenging situations with tears in her eyes, but with the great satisfaction of knowing she was doing the right thing.

In the most remote places, in extreme weather and harsh conditions of third world countries, the working body of "Heart Core" was created.

"Heart Core" | Lihi Lapid

A woman stands in the middle of a junkyard, smiling widely. She has that pose women adopt when nestling a baby. An older boy holds on to her from the other side, his shy smile revealing the gap from a missing milk tooth. The disparity between the mother's big smile and her derelict surroundings, the torn and stained clothes she and her children are wearing, gives us pause and makes this unknown woman go straight to our heart.

We live surrounded by an abundance of images. Everyone is taking pictures. We take selfies, upload our lives to the Story. We are drowning in images. Ella takes us back to the basics of pure photography, bearing testimony to things we will never see, from other places and from other lives. No filters, no blurring of the wrinkles. Using photography, Ella tries to find the thread that connects these women to us.

It often seems like that the dissection of women's liberation belongs to the past. But then an exhibition like this comes along, shattering this misconception and forcing us to remember that for many women worldwide the pressing questions are: "Will I find food for my children? Will I find water?" But also questions similar to those we ask ourselves here in the west: "How will I give them a better future?" Ella's preoccupation with women, which stands out of her understanding of that common ground, connects, but also emphasizes the gap. Familiar day-to-day situations are presented to us, breastfeeding, ironing, organizing, cleaning, and cooking and along with them the force of motherhood and the power of giving life. Any woman contemplating these photographs is required to confront with the question of the sisterhood of women, about what we have in common and what separates us.

The exhibition portrays women whose lives are very different to ours, and no woman can remain indifferent. Just for knowing that it could have been us. Just for thinking of this roulette of life which revolves and decides fates. Who will have to walk for an hour to reach the water and who will open the tap and find the water temperature pleasing. I could have been this woman who walks kilometers for water. You could have been the one carrying an entire mobile shop on her back. We could have been the ones collecting grain or scrubbing laundry in the freezing waters of a river. And that's the power of this exhibition. This feeling in the pit of the stomach, and the connection - for we are all women. If not for the language barrier we could have sat with these women in the photographs and laugh or cry together. And above all - we would certainly have understood each other. Each one of us looks at the photographs and feels that there is also inside her something of that woman walking naturally naked in Africa, Or that elderly woman whose face is riddled with wrinkles and who sells hats to earn her dinner, Or that big woman who is proud of her size. Ella succeeds in making us feel. In those moments she has collected with such sensitivity and brought back to us from her travels. Feel how heavy the burden women carry is. Women who strain in the endless labor that is life.

I look again at this woman standing there smiling in the middle of the junkyard as she looks straight at Ella's camera. Her pride is unmistakable. As though she was saying, tell the world about me. Tell whoever I will never meet. I am a woman, I am a mother, and these are my children. They are my creation. And I will do anything to give them a better future. I have the power. This is my life. And I'm proud of myself. And you have to look at her with a smile to understand her.